

Előterjesztés

Enying Város Önkormányzata Képviselő-testületének

2011. október 26. napján tartandó rendes nyílt ülésére

Tárgy: Települési esélyegyenlőségi helyzetelemzés és program

Előterjesztő: Dr. Pintér György polgármester

Készítette: Mihályfi Gábor aljegyző

Iktatószám: 01/3975-1/2011.

A döntés elfogadásához szükséges többség típusa: egyszerű / minősített

A szavazás módja: nyílt / titkos

Tisztelt Képviselő-testület!

Ezúton terjesztem a tisztelt Képviselő-testület elé a település esélyegyenlőségi helyzetelemzésével kapcsolatos határozati javaslatomat.

1. Előzmények

A Mezőföldi Többcélú Kistérségi Társulás elkészítette a tagtelepülésekre vonatkozó esélyegyenlőségi helyzetelemzéseket, melyeket Hága Antónia szakértő állított össze. A kistérség esélyegyenlőségi programja ezen települési esélyegyenlőségi helyzetelemzésekből épül fel, melyhez a tagtelepülések Képviselő-testületeinek helyzetelemzést elfogadó döntése szükséges.

2. Jogszabályi hivatkozások

---

3. Költségkihatások, illetve a kiadás fedezetét biztosító költségvetési sor megnevezése

---

4. Határozati javaslatok, rendelet-tervezet

Mellékletben csatolva.

5. Bizottsági vélemények

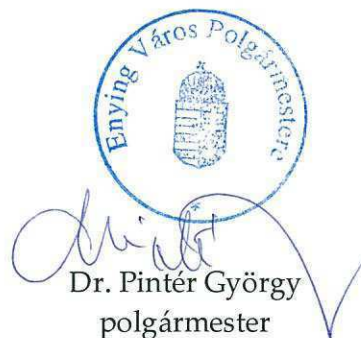
6. melléklet

Határozati javaslat, Mezőföldi Többcélú Kistérségi Társulás irodavezetőjének levele, települési esélyegyenlőségi helyzetelemzés és program.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a kistérségi esélyegyenlőségi program összeállításához az alábbi határozati javaslatot szíveskedjen elfogadni.

Enying, 2011. október 21.

Tisztelettel:

Dr. Pintér György
polgármester

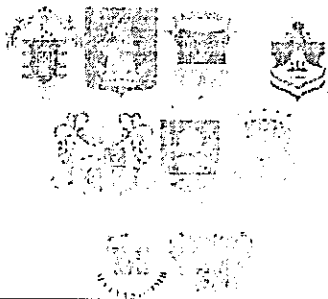
Határozati javaslat

Enying Város Önkormányzatának Képviselő-testülete úgy határozott, hogy a települési esélyegyenlőségi helyzetelemzést és programot jelen határozat melléklete szerinti tartalommal és formában elfogadja.

Felkéri a polgármestert, hogy jelen támogató döntést haladéktalanul küldje meg a Mezőföldi Többcélú Kistérségi Társulás részére.

Határidő: azonnal

Felelős: Dr. Pintér György polgármester

70101 FAL

2011 AUG 26.

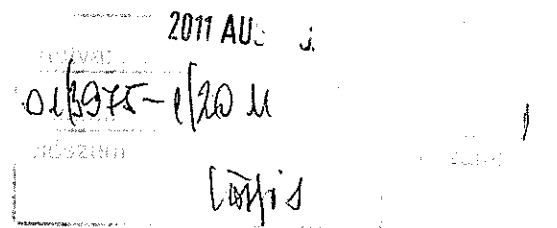
Mezőföldi Kistérségi Iroda

8130 Enying, Szabadság tér 14.

Valamennyi Mezőföldi Kistérségi Önkormányzat Jegyzője

Székhelyén

Tisztelt Jegyző Asszony/Úr!

A Mezőföldi Többcélú Kistérségi Társulás részéről mellékelten megküldöm az Ön önkormányzata számára elkészült települési esélyegyenlőségi helyzetelemzést és programot. A tervet az Országos Esélyegyenlőségi Szakértői Névjegyzékben 34. sorszámmal felvett Hága Antónia szakértő készítette.

A megküldött dokumentum érvényességéhez képviselő-testületi elfogadás szükséges.

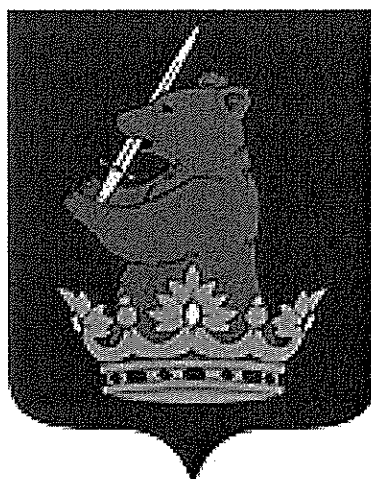
Tekintettel arra, hogy a kistérség esélyegyenlőségi programjának része valamennyi mezőföldi önkormányzat helyi programja így kérem, hogy a testületi elfogadásról – az esetleges módosításokról – annak megtörténtét követően tájékoztasson. A Társulási Tanács a kistérségi programot csak ezt követően tárgyalhatja és fogadhatja el.

Enying, 2011. augusztus 24.

Tisztelettel:

ENYING VÁROS

Települési esélyegyenlőségi helyzetelemzés és program

2011.

*Milyen sivár az a kor, melyben könnyebb egy
atomot szétrombolni, mint egy előítéletet!"*
Albert Einstein

1. Bevezetés

A mindenki számára egyenlő esélyeket biztosító társadalom megköveteli a társadalmi érvényesülést gátló akadályok elmozdítását, valamint egy olyan légkör kialakítását, melyben a sokféleség a társadalmi-gazdasági életerő forrását jelenti.

Az elvárások alapján az országok – régiók, kistérségek, települések – feladata a társadalmi egyenlőtlenségek csökkentése.

Az esélyegyenlőség biztosítása és előmozdítása jól elkülöníthető fogalmak, melyek egyben egymást kiegészíthető célokat jelölnek meg:

- az esélyegyenlőség biztosítása olyan, általában passzív cselekedet, amely valamit kinyit, lehetővé tesz az adott védett csoport számára is,
- az esélyegyenlőség előmozdítása aktív cselekedet, melynek eredményeként a védett csoport tagjai valóban élni tudnak a számukra is nyitott lehetőségekkel.

Az esélyegyenlőség érvényesüléséről csak akkor beszélhetünk, ha mindkét cél egyszerre teljesül: az adott védett csoport tényleges résztvevővé válik.

Ennek érdekében a fogadókészséget fejleszteni kell, ki kell alakítani

- a megkülönböztetés tilalmát,
- az egyenlő bánásmódot,
- az emberi méltóság tiszteletben tartását,
- a társadalmi szolidaritást.

Az esélyegyenlőség pozitív befolyásolásához megerősítő intézkedéseket kell kidolgozni, melynek stratégiai terve az esélyegyenlőségi program. A program része

- a körütekintő, részletes helyzetelemzés,
- az alapelvek, célok meghatározása,
- a továbblépés lehetőségeinek megkeresése a partnerségi megközelítés lehetőségének számba vételével.

Az esélyegyenlőség előmozdítása konkrét, a hátrányok kiegyenlítését segítő intézkedések végrehajtásával érhető el. Ennek érdekében az állami intézkedések keretén belül a területet érintő szabályozás olyan lehetőségeket biztosít, melyek a közösségi erőforrások leghatékonyabb felhasználását teszik lehetővé.

1.1. A települési esélyegyenlőségi helyzetelemzés és esélyegyenlőségi program célja

Az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra vonatkozó szabályozás (1083/2006/EK rendelet) kiemelt két olyan horizontális elvárást, amelyet minden pályázat tervezése során figyelembe kell venni: az *egyik az esélyegyenlőség a másik pedig a fenntartható fejlődés*. Az Európai Bizottság javaslatára és a sajátos magyar adottságok és problémák figyelembe vételével 5 olyan terület került kijelölésre, melyek hozzájárulhatnak az esélyegyenlőségi célcsoportok hazai helyzetének javulásához. A települési esélyegyenlőségi helyzetelemzés és program kidolgozásakor az 5 célcsoport esélyegyenlőségi helyzetét vizsgáljuk meg a települési ellátórendszerhez történő hozzáférés tükrében.

Az 5 fő esélyegyenlőségi terület és célcsoport

1. Családbarát körülmények megteremtése, erősítése települési szinten

A fogalom legszűkebb értelmezése szerint a családbarát intézkedések elsősorban a kisgyermeket nevelő szülőket hivatottak segíteni abban, hogy mind munkájukat, mind családi-háztartási kötelezettségeiket el tudják látni. A gyermekek társadalmi helyzetének javítása, a gyermekszegénység elleni küzdelem és a családjukból kiemelt gyermekek integrációja kulcsfontosságú a szegénység és a kirekesztődés újratermelődési folyamatainak megállításában. Az oktatásban is szükséges a szegregációs iskolai gyakorlatok elleni küzdelem és a hátrányos helyzetű tanulók oktatási esélyeinek növelése. A gyermeket nevelő családok jövedelemteremtő képességének támogatása és anyagi biztonságának megőrzése miatt különös hangsúlyt kell helyezni a gyermekjóléti és a családokat segítő-támogató szolgáltatásokra. Ahhoz, hogy a szülők munkaerőpiacra történő visszatérését elősegítsük, fokozott hangsúlyt kell helyezni a gyermekek napközbeni ellátására. Szintén fontos terület még a gyermekbántalmazás elleni küzdelem és a gyermekek jogainak figyelembevétele.

2. Nemek (férfiak és nők) közötti esélykülönbségek csökkentése

A nők teszik ki a népesség felét, és sajátos problémáik alapvető társadalmi kérdéseket érintenek. 2003-ban Magyarországon a 15-64 éves nők 51%-a, a férfiak 63%-a volt foglalkoztatott. A nők munkahelyi hierarchiában elfoglalt helye úgy jellemezhető, hogy minél

lejjebb megyünk a foglalkozások rangsorában, annál több nőt találunk az alacsonyabb keresetet jelentő és alacsonyabb presztízsű állások betöltői között, a vertikális szegregáció erősödésére utal a női vezetők rendkívül alacsony aránya. A nők és a férfiak munkaerő-piaci esélyegyenlőségének alapvető feltételei közé tartoznak a családi és munkahelyi kötelezettségek összehangolását lehetővé tevő családtámogatási ellátások, az elérhető és megfelelő minőségű gyermekgondozási, illetve a gondozásra szoruló családtag ellátását segítő szolgáltatások, valamint a családi kötelezettségeket rugalmasan figyelembe vevő munkaszervezetek és foglalkoztatási formák elterjesztése.

3. A fogyatékkal élők életminőségének javítása, az akadálymentesítés előrehaladása

A fogyatékos népelességen belül továbbra is a mozgássérülteké a legnépesebb csoport, a társadalom életének színterein való megjelenésük alapfeltétele az akadálymentesítés. Rajtuk kívül haszonélvezői az akadálymentes környezetnek a kisgyermekes, babakocsival közlekedő szülők, a beteg és idős emberek is.

Az esélyegyenlőség szempontjainak vizsgálatánál két tényező kerül értékelésre: az építési beruházások esetében a fizikai akadálymentesítés, a többi fejlesztés esetében a fogyatékkal élők számára biztosított info-kommunikációs hozzáférés az eszközök, szolgáltatások használatához (vakbarát számítógépes és egyéb eszközök, könnyen érthető kommunikáció, stb.).

Magyarországon az 1990-es évtizedben jelentősen visszaesett a foglalkoztatottság, és ez a fogyatékos emberek munkaerő-piaci helyzetére is hatással volt. A foglalkoztatottak aránya Magyarországon a fogyatékkal élők körében 2001. évi népszámlálás adatai szerint 9 százalékra csökkent.

Fogyatékos személy: aki érzékszervi, így különösen látásszervi, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során (lásd A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény 4. §-át).

A fogyatékkal élők munkaerőpiacon való megjelenésének előmozdítása érdekében szükséges a fogyatékkal élők számára az akadálymentes környezet kialakítása, továbbá a közlekedési nehézségek miatt a távmunka lehetőségének biztosítása.

A szociális ellátások területén a fogyatékosággal élő személyek esetében a saját lakókörnyezetben történő segítségnyújtás kap prioritást.

4. Romák életminőségének és munkapiaci esélyeinek javítása

Azt a személyt tekintjük romának, aki annak vallja magát. Valamely nemzeti, etnikai csoporthoz tartozás (roma származás) vállalása és kinyilvánítása az egyén kizárólagos és elidegeníthetetlen joga, ezért a kisebbségi csoporthoz tartozás kérdésében nyilatkozatra senki sem kötelezhető, kivétel, amennyiben a törvény vagy a végrehajtására kiadott jogszabály valamely kisebbségi jog gyakorlását az egyén nyilatkozatához köti (lásd A nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló 1993. évi LXXVII. törvény 7. § (1)-(2) bekezdését). A lakosság több mint 10 százalékát alkotó roma népesség foglalkoztatási, oktatási, egészségügyi, jövedelmi és lakhatási helyzetére vonatkozó mutatók messze elmaradnak a nem-roma lakosság mutatóitól. A romák integrációjának érdekében első lépésként a következő intézkedések meghozatalára kerülhet sor: az életminőség javítása érdekében a roma telepek felszámolására, integrált oktatás és képzés elősegítésére, a foglalkoztatás növelésére, és az információs társadalomba való integrációra.

5. Más sajátos élethelyzetű csoportok társadalmi esélyeinek javítása

A fő esélyegyenlőségi célcsoportok mellett a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok esélyegyenlőségének elősegítése tartozik a program fő céljai közé. Az egyik ilyen fő veszélyeztetett csoport a gyermekek. A gyermekek szegénységének kockázatát növelő tényező közé tartozik a szülő kereső foglalkozásának hiánya, a nagycsaládban való nevelkedés, illetve a hátrányos lakóhely. A gyermekszegénység kezelésének egyik kulcskérdése a szülők foglalkoztatási esélyeinek növelése, de természetesen további eszközt jelentenek a pénzügyi és természetbeni támogatások, a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatások.

A másik kiemelt társadalmi csoport az idős emberek csoportja. A magyar társadalom előregedő társadalom. Az előregedés kihívásaira adott válaszok az „aktív öregedés” ezért nálunk is egyre inkább a figyelem középpontjába kerül. Az aktív és méltó idős kor érdekében szükséges az idős emberek aktív és széleskörű részvételének elősegítése, ennek érdekében idősbarát fizikai és társadalmi környezet megteremtése, és a közszolgáltatásokhoz való hozzáférés bővítése.

1.2. Törvényi szabályozás

A 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról kimondja, hogy:

„Az Országgyűlés elismerve minden ember jogát ahhoz, hogy egyenlő méltóságú személyként élhessen, azon szándékától vezérelve, hogy hatékony jogvédelmet biztosítson a hátrányos megkülönböztetést elszenvedők számára, kinyilvánítva azt, hogy az esélyegyenlőség előmozdítása elsősorban állami kötelezettség, tekintettel az Alkotmány 54. § (1) bekezdésére, 70/A. §-ára, valamint a Köztársaság nemzetközi kötelezettségeire és az európai közösségi jog vívmányaira a következő törvényt alkotja:

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. § Az egyenlő bánásmód követelménye alapján a Magyar Köztársaság területén tartózkodó természetes személyekkel, ezek csoportjaival, valamint a jogi személyekkel és a jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetekkel szemben e törvény rendelkezései szerint azonos tisztelettel és körültekintéssel, az egyéni szempontok azonos mértékű figyelembevételével kell eljárni.

2. § Az egyenlő bánásmód követelményére vonatkozó, külön jogszabályokban meghatározott rendelkezéseket e törvény rendelkezéseivel összhangban kell alkalmazni.”

A törvény kitér természetesen az egyes részterületekre is, mégpedig a következőképpen:

„AZ EGYENLŐ BÁNÁSMÓD KÖVETELMÉNYÉNEK ÉRVÉNYESÍTÉSE EGYES TERÜLETEKEN

Foglalkoztatás

21. § Az egyenlő bánásmód követelményének sérelmét jelenti különösen, ha a munkáltató a munkavállalóval szemben közvetlen vagy közvetett hátrányos megkülönböztetést alkalmaz, különösen a következő rendelkezések meghatározásakor, valamint azok alkalmazásakor:

- a) a munkához való hozzájutásban, különösen nyilvános álláshirdetésben, a munkára való felvételben, az alkalmazási feltételekben;
- b) a foglalkoztatási jogviszony vagy a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony létesítését megelőző, azt elősegítő eljárással összefüggő rendelkezésben;
- c) a foglalkoztatási jogviszony vagy a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony létesítésében és megszüntetésében;
- d) a munkavégzést megelőzően vagy annak folyamán végzett képzéssel kapcsolatosan;
- e) a munkafeltételek megállapításában és biztosításában;
- f) a foglalkoztatási jogviszony vagy a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony alapján járó juttatások, így különösen a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. Törvény 142/A. § (3) bekezdésében meghatározott munkabér megállapításában és biztosításában;
- g) a tagsággal vagy részvétellel kapcsolatban a munkavállalók szervezeteiben;
- h) az előmeneteli rendszerben;
- i) a kártérítési, valamint a fegyelmi felelősség érvényesítése során (.....).

Szociális biztonság és egészségügy

24. § Az egyenlő bánásmód követelményét a szociális biztonsággal összefüggésben érvényesíteni kell különösen

- a) a társadalombiztosítási rendszerekből finanszírozott, valamint
- b) a szociális, illetve gyermekvédelmi pénzübeli és természetbeni, valamint személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénylése és biztosítása során.

25. § (1) Az egyenlő bánásmód követelményét az egészségügyi ellátással összefüggésben érvényesíteni kell különösen az egészségügyi szolgáltatásnyújtás, ezen belül

- a) a betegségmegelőző programokban és a szűrővizsgálatokon való részvétel,
- b) a gyógyító-megelőző ellátás,
- c) a tartózkodás céljára szolgáló helyiségek használata,
- d) az ételmezési és egyéb szükségletek kielégítése során.

(2) Törvény, illetőleg törvény felhatalmazása alapján kormányrendelet e törvény rendelkezéseivel összhangban az egészségi állapot vagy fogyatékoság, illetve a 8. §-ban meghatározott tulajdonság alapján a társadalom egyes csoportjai részére a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül többletjuttatásokat állapíthat meg.

Lakhatás

26. § (1) Az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti különösen a 8. §-ban meghatározott tulajdonságok szerint egyes személyeket

- a) közvetlen vagy közvetett hátrányos megkülönböztetéssel sújtani a lakhatást segítő állami vagy önkormányzati támogatások, kedvezmények vagy kamattámogatás nyújtásával kapcsolatosan,

- b) hátrányos helyzetbe hozni az állami vagy önkormányzati tulajdonú lakások és építési telkek értékesítése vagy bérbeadása feltételeinek meghatározása során.

(2) A használatbavételi és egyéb építési hatósági engedély kiadásának megtagadása, illetve feltételhez kötése sem közvetlenül, sem közvetve nem alapulhat a 8. §-ban meghatározott tulajdonságokon.

(3) A lakáshoz jutási feltételek meghatározása nem irányulhat arra, hogy a 8. §-ban meghatározott tulajdonságok szerint egyes csoportok valamely településen, illetve településrészen mesterségesen, nem a csoport önkéntes elhatározása alapján elkülönüljenek.”

Jelen esélyegyenlőségi helyzetelemzés és program a törvény szellemében **Enying város** társadalmi esélyegyenlőségének előmozdítását kívánja elősegíteni.

Az esélyegyenlőség érvényesítése érdekében és az egyenlő hozzáférés biztosításának elve alapján külön figyelmet kell fordítani az első fejezetben kiemelt 5 fő esélyegyenlőségi csoportra. Továbbá jelen esélyegyenlőségi helyzetelemzés és terv célul tűzi ki a 2003-évi CXXV egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló törvény alapján, az egyes részterületeken, mint foglalkoztatás, szociális biztonság és egészségügy, lakhatás, oktatás és képzés a társadalmi esélyegyenlőség meglétének vizsgálatát, illetve amely területeken szükséges, ott a társadalmi esélyegyenlőség javítását.

2. Települési esélyegyenlőségi helyzetelemzés

2.1. A település bemutatása

Enying Fejér megye délnyugati részén, a Balatontól légvonalban 7 kilométerre fekvő város, az Enyingi kistérség központja.

A település közlekedési gerincét jelentő 64-es főút egyben a településközi kapcsolatok jelentős részét bonyolítja.

Enyinget Dunaföldvár, Veszprémmel, Székesfehérvárral, Siófokkal és a környező településekkel kötik össze autóbuszjáratok. A távolsági közlekedésben meghatározó az átmenő buszjáratok szerepe. Közvetlen buszjárat köti össze Budapesttel, Győrrel, Keszthellyel, Keszteménnyel, Szegeddel, Szekszárdtal és Szombathellyel. A megszüntetett 49-es számú Lepsény–Tamási–Dombóvár vonalon vonatok helyett helyett vonatpótló autóbuszok jártak 2007. március 3-ig.

Enying első említése 1241-ből való, királyi tulajdonban állt. A 15. században a király a Török családnak adományozta, ám 1541-ben a király a nándorfehérvári bán, Török Bálint birtokait elvette, így a település ismét királyi tulajdonba került. Az 1540-es évek végén azonban a terület török kézre került, nagyban elnéptelenedett.

A törökök kiűzése 1686 körül végződött a környéken, Enying újratelepülése azonban lassan zajlott. A terület birtokosai a 18. század második felében a Batthyányiak lettek, és látványos fejlődés indult meg a településen. 1789-1792 között a református templom, 1810-ben uradalmi kastély alakult ki a településen, környékén pedig majorságok jöttek létre. A 19. század második felében pedig járásszékhely lett Enying.

A 20. század elején megépült Lepsény – Enying–Dombóvár vasútvonal leginkább csak a nagybirtokon megtermelt termények eladását szolgálta, komolyabb tökevonzó szerepe nem volt. A II. világháború után a nagybirtokok földjeit az enyingiek és sok telepés közt szétosztották, majd Tsz és állami gazdaság alakult a községben. Az itt nyereségesen termelő üzemek a rendszerváltás után is meg tudtak maradni bevételt hozva a városnak. Az 1950-es megyerendezés előtt Veszprém vármegyéhez tartozott.

Enying városi címet 1992-ben kapott, majd nagyarányú fejlődést mutatott a szolgáltatás, kereskedelem és turizmus terén. 2000-ben szűnt meg a település vasúti ellátottsága.

A szomszédos, Enyinggel már majdnem teljesen összeépült Balatonbozsok község 1966. év október 1-jén közigazgatásilag Enyinggel egyesült. Balatonbozsok ugyancsak régi település volt Veszprém megyében. Pred. Bosus néven már 1082-ben szerepel. 1435-ben a Fejérvári egyház birtokában volt. Az 1488-as évben egytelkes nemesek lakták. A török időkben elpusztult, de a XVII. század elején már ismét virágzó egyháza volt. Birtokosai a Jankovics család és más kisebb nemesek voltak (Szeghalmi Gyula: Dunántúli vármegyék, 1937.). Az 1848-as szabadságharcban részt vettek a balatonbozsokiak is. Leshegy alatt várták Jellasics seregét. Bozsok nemesurak fészke volt, kevés volt a parasztság, ezért a Bakonyból hoztak munkásokat aratásra, nyomtatásra. Az 1828-as évben 400 fő lakosa volt, a földművelés mellett virágzott a takács céhmesterség. A kiegészítésig Balatonbozsok volt a járásszékhely, illetékessége alá tartozott Enying is.

A „Budai Posta út” Bozsokon vezetett keresztül. Míg a dombóvári vasútvonal nem épült meg, addig Bozsokon keresztül szállították a gabonát délről Veszprémbe. Bozsokon volt az

átutazók pihenőhelye. Minden harmadik ház vendégfogadó volt ebben az időben. Az utolsó két szálló vendéglő az 1930-as években szűnt meg.

Temploma Árpád-kori, a 64-es úttól nyugatra levő dombon áll. A törökök a tetőzetét lerombolták, majd a lakosság később új tetőt épített rá. Az ablakmélyedések eredetiek. Nyolcvan centiméter vastag fala kőből épült. A templom melletti dombon volt az első település, egészen a török időkig. Szántáskor épületmaradványok és török időkből származó sarkantyúk kerültek elő.

A mai település gerince a 64-es közlekedési út mentén húzódik. A török hódoltság megszűnése után a mai gerincvonalon indult fejlődésnek a község. Itt épültek lakóházak, majd amikor a község járási székhelyé vált, a jelenlegi Fő utca 37. számú épület helyén volt a főszolgabírói hivatal, a járásbíróság pedig a Fő utca 27. számú ház helyén.

A második világháború után a 64-es úttal párhuzamosan keletre alakultak ki a Mikszáth Kálmán és a Gárdonyi utcák. Ezek az úgynevezett "FAGI"-házak (1945. évi kedvezményes házhely-juttatások). Majd ezután ugyancsak a Virág utca, párhuzamosan a 64-es úttal. A Fő utcától nyugatra nyílik a Kertalja utca, keltre pedig a Kun Béla, Arany János és Móra Ferenc utcák. Az utóbbi négy utca az 1950-60-as években alakultak ki.

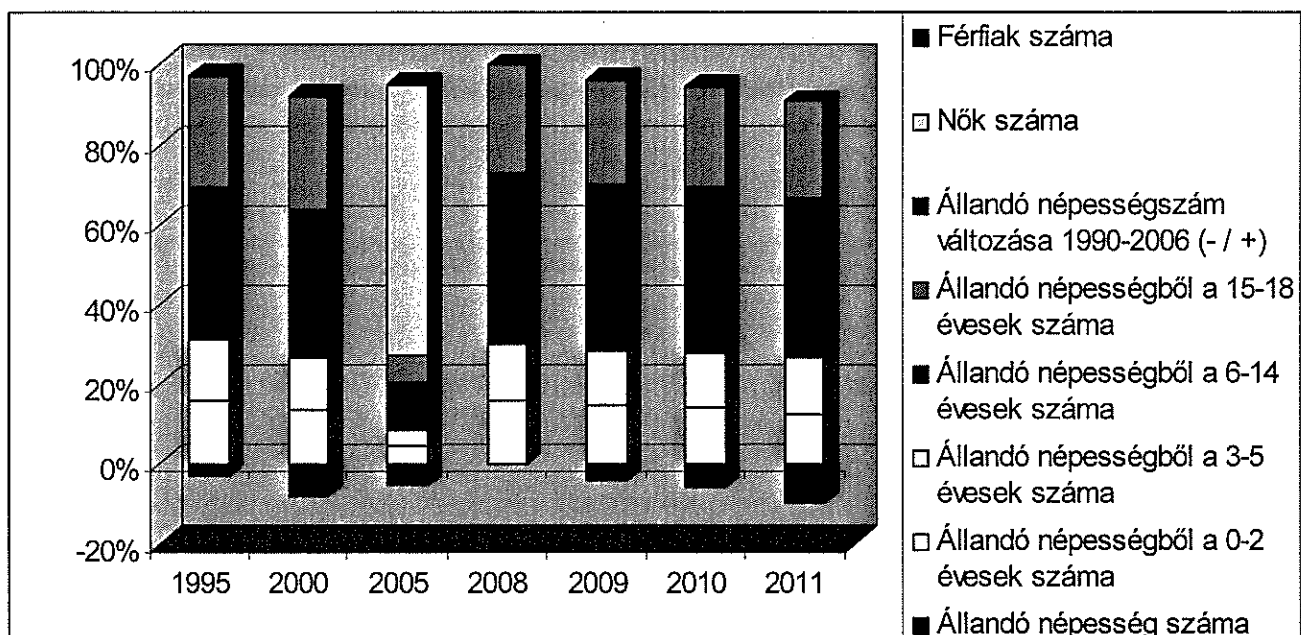
A már Balatonbozsokkal egyesült Enying gerincvonala mintegy nyolc kilométer hosszúságban húzódik a 70-es főútvonal irányában.

(forrás: wikipedia)

2.2. A település demográfiai helyzete

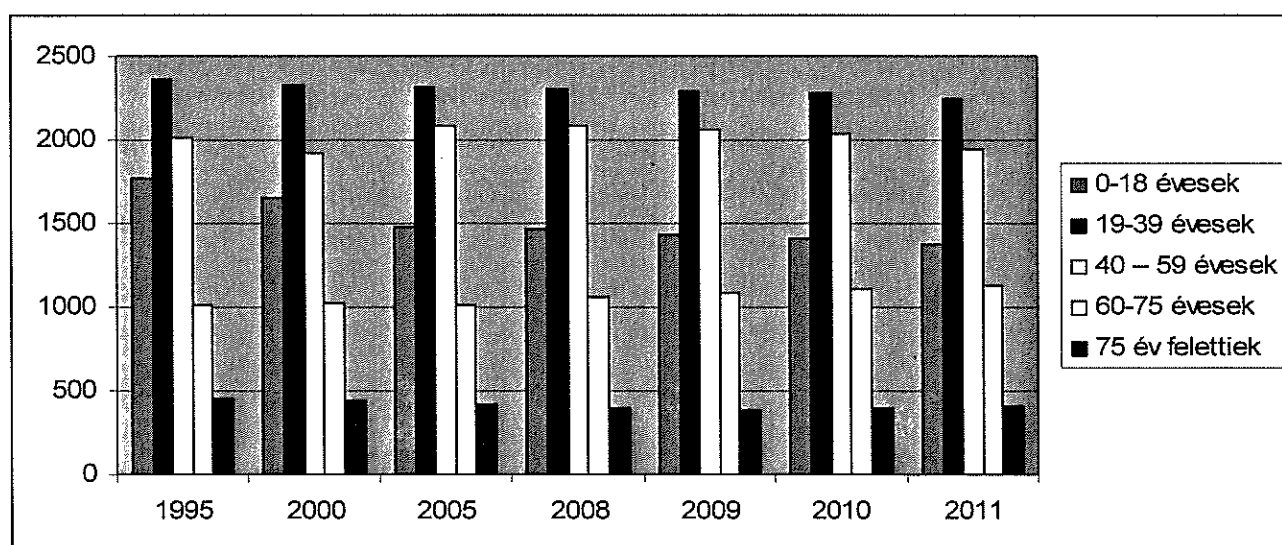
	1995.	2000.	2005.	2008.	2009.	2010.	2011.
Lakónépesség száma				7.211	7.140	7.094	7.095
Állandó népesség száma	7.599	7.367	7.316	7.294	7.240	7.218	7.157
Állandó népességből a 0-2 évesek száma	286	244	257	232	217	208	190
Állandó népességből a 3-5 évesek száma	278	232	208	210	204	209	211
Állandó népességből a 6-14 évesek száma	690	658	630	624	619	613	603
Állandó népességből a 15-18 évesek száma	515	510	386	400	388	379	367
Állandó népességszám változása 1990-2006 (- / +)	-50	-142	-293	-5	-61	-83	-144
Nők száma	3.780	3.685	3664	3.666	3.644	3.646	3.617
Férfiak száma	3.819	3.682	3.652	3.628	3.596	3.572	3.540

2.2.1. A népesség alakulása korcsoportok szerint

	1995.	2000.	2005.	2008.	2009.	2010.	2011.
0-18 évesek	1.764	1.654	1.481	1.466	1.428	1.405	1.368
19-39 évesek	2.358	2.326	2.318	2.301	2.291	2.278	2.244
40 – 59 évesek	2.011	1.922	2.084	2.076	2.056	2.037	1.938
60-75 évesek	1.007	1.027	1.011	1.061	1.077	1.102	1.126
75 év feletti	454	438	422	390	388	396	408

Megállapítható, hogy a Magyarországon jellemző népességcsökkenő tendencia Enyinget is érintette az utóbbi időben. A település állandó lakónépességének száma az elmúlt 15 évben 442 fővel csökkent, ami 5,81%-os változást jelent. A településen az összlakossághoz viszonyítva a 18 év alattiak száma 1368 fő, aránya (19,11%), ami az országos (18,99%) adatoknak megfelelő. A 18 év alatti lakosok állandó lakónépességhez viszonyított aránya 1995-ben még 23,21% volt.

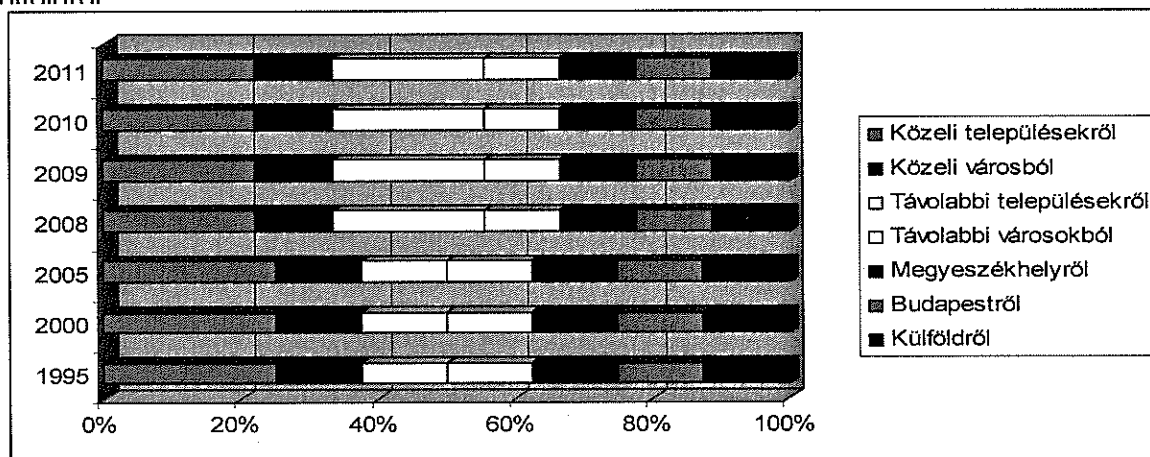
Az idős lakosok száma folyamatos növekedést mutat. Ezekből az adatokból az látszik, hogy a magyarországi kistépelölésekre jellemző lassú előregedési folyamat **Enying** városra is jellemző.

2.3. Népességvándorlás

2.3.1. Beköltözések

	1995.	2000.	2005.	2008.	2009.	2010.	2011.
Közeli településekről	2	2	2	2	2	2	2
Közeli városból	1	1	1	1	1	1	1
Távolabbi településekről	1	1	1	2	2	2	2
Távolabbi városokból	1	1	1	1	1	1	1
Megyeszékhelyről	1	1	1	1	1	1	1
Budapestről	1	1	1	1	1	1	1
Külföldről	1	1	1	1	1	1	1

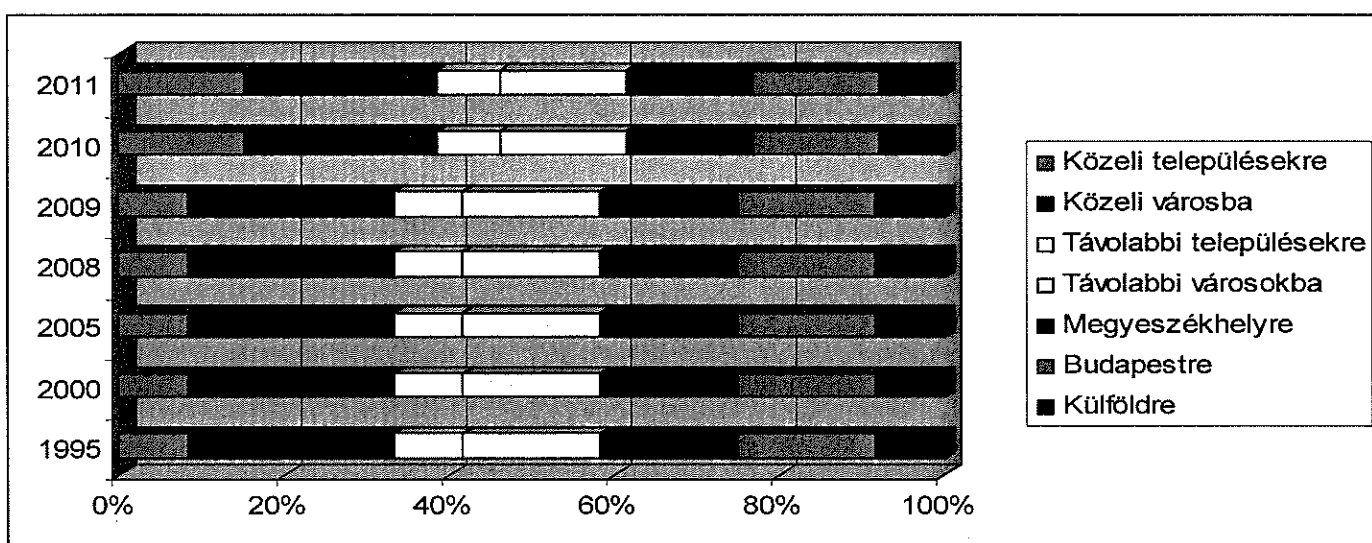
Külföldről

Enying városára az utóbbi 10 évben kis mértékben jellemző népességvándorlás. A községbe való beköltözés 10 év távatában elsősorban a közelebbi, illetve távolabbi településekről volt tapasztalható.

2.3.2. Elvándorlások

	1995.	2000.	2005.	2008.	2009.	2010.	2011.
Közei településekre	1	1	1	1	1	2	2
Közei városba	3	3	3	3	3	3	3
Távolabbi településekre	1	1	1	1	1	1	1
Távolabbi városokba	2	2	2	2	2	2	2
Megyeszékhelyre	2	2	2	2	2	2	2
Budapestre	2	2	2	2	2	2	2
Külföldre	1	1	1	1	1	1	1

Az adatok szerint 2000 és 2010 között a településről való elvándorlás közepes mértékben mondható jellemzőnek. Elsősorban a közei városok és kisebb mértékben közei települések, távolabbi városok, a megyeszékhely és Budapest az elköltözések célpontja.

2.4. A szociális intézményrendszer bemutatása

2.4.1. Szociális ellátórendszer

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény kötelező feladatként előírja a szociális támogatási rendszer biztosítását, valamint az alapszolgáltatások és a szakosított ellátások közül az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény működtetését.

A szociális ellátás feltételeinek biztosítása - az egyének önmagukért és családjukért, valamint a helyi közösségeknek a tagjaiként viselt felelősségén túl - az állam és a helyi önkormányzatok feladata.

A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. Törvény 16. § (1) bekezdése, és az 1993. évi III. törvény alapján a település képviselő testülete szabályozta a szociális ellátások rendszerét az **Enying Város Önkormányzatának 14/2000. (IV. 19.) rendelete az egyes szociális ellátásokról** című rendeletében.

E rendelet célja, hogy Enying város lakóinak szociális biztonsága érdekében meghatározza a helyi önkormányzat által biztosított egyes szociális ellátások formáit, szervezetét, a szociális ellátás iránti kérelem benyújtásának módját és egyéb eljárási szabályokat, a szociális ellátásokra való jogosultságot.

Főbb pontjai: Egyes pénzbeli szociális ellátások, Időskorúak járadéka, Aktív korúak ellátása, Helyi lakásfenntartási támogatás, Átmeneti segély, Temetési segély, Ápolási díj, Köztemetés, Méltányossági közgyógyellátás, Személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások.

Az alapszolgáltatás megszervezésével a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

2.5. Szociális helyzet a településen

		2000	2005	2008	2009	2010	2011
Munkanélküliek száma a településen							
Ebből tartósan munkanélküli nő							
Ebből tartósan munkanélküli férfi							
Hány háztartás kap rendszeres szociális segélyt?							
Hányan kapnak rendszeres szociális segélyt?							
Hány gyermek után igényelnek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt?		nincs adat	691	446	535	585	593
Ebből	Azon gyermekek száma, akiknek a szülei nyilatkoztak halmozottan hátrányos helyzetükről	nincs adat	nincs adat	99	172	138	még nem volt felmérés
	Azon gyermekek száma, akinek szülei nem nyilatkoztak	nincs adat	nincs adat	350	363	447	455
	Fogyatékkal élők száma, nők						
Fogyatékkal élők száma, férfiak				nincs adat			
Természetbeni támogatások, juttatások							

Nem állnak rendelkezésre adatok a munkanélküliek tekintetében. A rendszeres szociális segélyben részesülő személyek száma 2005-től 2008-ig 162-ről 217-re emelkedett, ami közel 34%-os növekedés. A 2010-es évben viszont már csak 70 fő részesült ebben a támogatásban.

A településen mindösszesen 593 gyermek után igényelnek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt. Ez az adat 2005-ben még 691 volt, a csökkenés okairól nem áll rendelkezésre adat. A településen 138 olyan gyerek él, akinek szülei arról nyilatkoztak, hogy halmozottan hátrányos helyzetűek.

A településen fogyatékkal élők számáról szintén nincs adat, rájuk kiemelt figyelmet kell fordítani az esélyegyenlőség minden szegmensében.

2.6. Pénzbeli és természetbeni támogatások

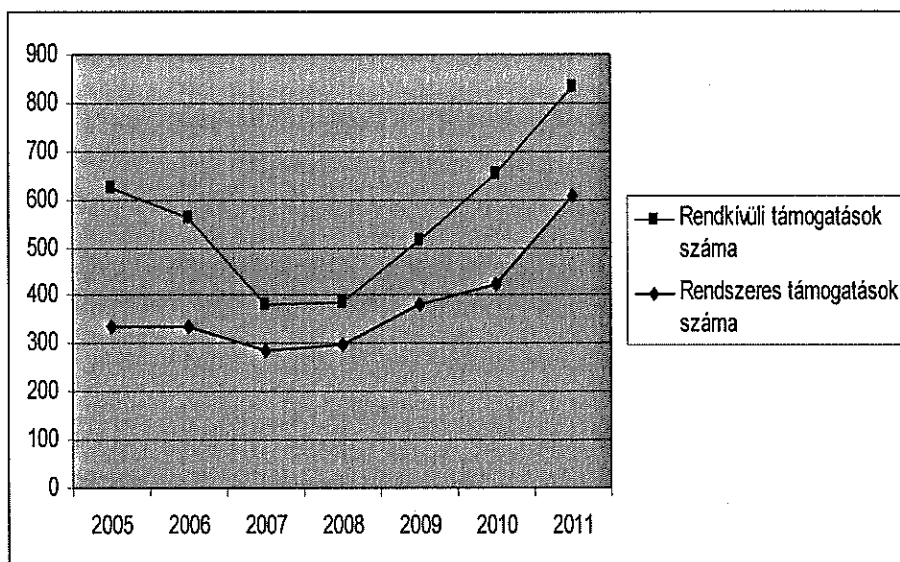
Támogatás formája	Önkormányzati támogatás összege (ezer Ft)						
	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.
Rendszeres szociális segély	31 986	41 886	62 906	75 605	100 222	17 702	16 341
Rendelkezésre állási támogatás	-	-	-	-	-	89 465	89 220
Átmeneti segély	1 193	1 039	336	377	765	691	640
Temetési segély	485	570	260	260	240	170	170
Közgyógyellátás	2 408	2 419	837	379	405	468	205
Lakásfenntartási támogatás	370	1 563	2 273	1 441	1 754	1 982	2 060
Adósságkezelési szolgáltatás	-	-	-	-	-	-	-
Köztemetés	-	430	162	213	439	468	500
Ápolási díj	14 564	16 314	17 098	20 435	18 005	17 287	16 854
Időskorúak járadéka	1 195	1 654	1 433	1 568	1 640	2 259	2 237

A pénzbeli és természetbeni támogatásokat a **14/2000. (IV. 19.)** számú önkormányzati rendelet szabályozza. A táblázatból látható, hogy a segélyezési politika átalakult az elmúlt 5 évben a településen. A Rendszeres szociális segély és az Átmeneti segély összege lecsökkent, a Rendelkezésre állási támogatás és a Lakásfenntartási támogatás felé tolódott el. A Rendelkezésre állási támogatás az utóbbi évek törvényi változásainak tudható be (Út a munkához program).

Ügyfélforgalom a szociális irodán:

Év	Ügyfélforgalom/fő	Rendszeres támogatások száma	Rendkívüli támogatások száma
2005.	Ilyen nyilvántartás nincs	336	287
2006.		335	227
2007.		284	96
2008.		296	88
2009.		383	130
2010.		424	228
2011.		606	227

Jól kiolvasható a táblázatból, hogy a támogatások száma évről-évre növekszik és hogy a rendszeres támogatások aránya meghaladja a rendkívüli támogatások arányát.

2.7. Gyermekjóléti ellátórendszer

A gyermekjóléti szolgálat munkáját az 1997. évi XXXI. törvény (a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról), illetve a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet (a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint a személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről) alapján végzi munkáját. Feladata a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek

veszélyeztetettségének megelőzése, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése.

Enyingen a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat feladatait az Egyesített Szociális Intézmény látja el a 8130 Enying, Szabadság tér 2. szám alatt. Az intézmény által ellátott települések: Enying, Kisláng, Lepsény, Lajoskomárom, Dég, Mezőkomárom, Szabadhídvég.

Ügyfélfogadási ideje: hétfőtől péntekig 8.00-16.00 között.

Szolgáltatás típusai és az igénybevevők száma:

Szolgáltatás megnevezése	Ellátásban részesülők száma (fő)						
	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.
Házi segítségnyújtás	Melléklet szerint						
Családsegítés	2203	2673	2464	2509	3670	3302	1560
Szociális étkeztetés	30	20	30	44	32	105	109
Nappali ellátás	19	21	11	11	12	8	7
Jelző rendszeres	Melléklet szerint						
Közösségi ellátások							
Támogató szolgálat							
Utcai szociális munka							
Tartós bentlakásos intézmény	Szabadság tér 20	Szabadság tér 20	Szabadság tér 20	Hősök tere 19 Szabadság tér 20	Hősök tere 18 Szabadság tér 20	Hősök tere 18 Szabadság tér 20	Hősök tere 27 Szabadság tér 20
Átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény							
Egyéb speciális intézmény							
Gyermekjóléti szolgálat	Családsegítő szolgálattal együtt						

Az enyingi lakosok legnagyobb mértékben a családsegítést és a gyermekjóléti szolgálat szolgáltatásait veszik igénybe.

A jelzőrendszer tagjai leggyakrabban az alábbi problémákat jelzik:

- a családsegítőnek: családon belüli bántalmazás, családi konfliktus, labilis mentális állapotú személy, elhanyagolt idős személy, válságban lévő várandós anya
- a gyermekjóléti szolgálatnak: igazolatlan iskolai mulasztások, iskolai magatartási problémák, elhanyagolás, bántalmazás

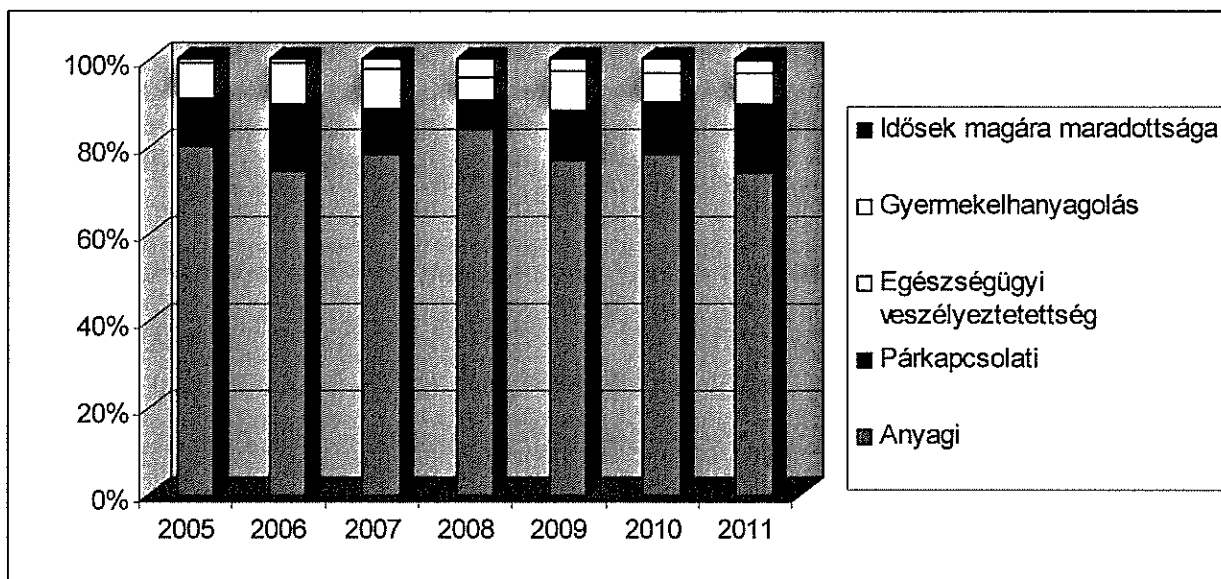
A kliensek leggyakrabban az alábbiakkal keresik fel:

- a családsegítőt: családi konfliktus, anyagi nehézségek, hátralékok ügyintézése, ellátatlan, magára hagyott személyek a családban
- a gyermekjóléti szolgálatot: gyermeknevelési problémák, kapcsolattartási problémák, szülő-gyermek konfliktus, iskolai beilleszkedési problémák, szülő általi gyermekelhanyagolás

Az intézménynek jelzett esetek típusai, az igénybevevők száma:

A szociális intézmények jelzett esetek típusai	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Anyagi	1764	1992	1927	2104	2812	2578	1150
Párkapcsolati	242	398	256	169	425	395	250
Egészségügyi veszélyeztetettség	180	253	219	135	330	220	111
Gyermekehanyagolás	15	28	59	96	98	103	45
Idősek magára maradottsága	2	2	3	5	5	6	4

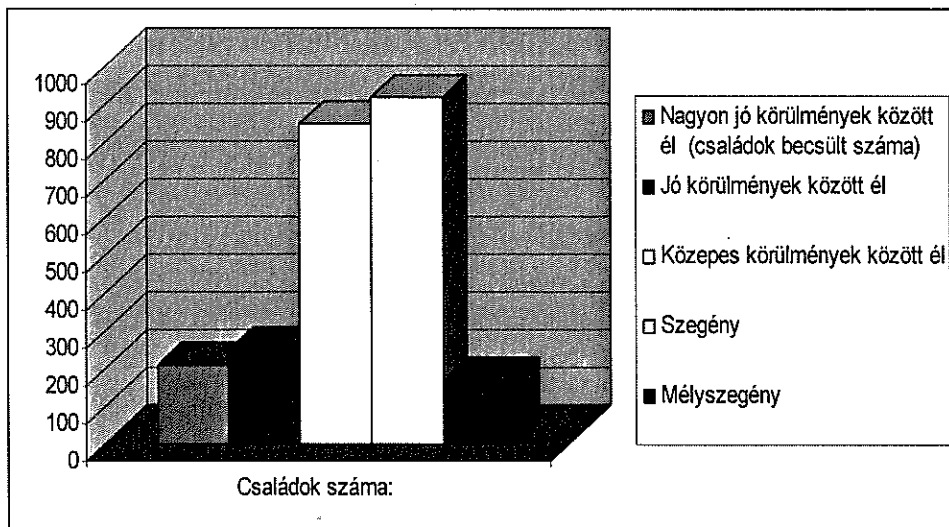

A táblázatból és a grafikonból jól látszik, hogy elsősorban anyagi típusú problémákkal fordulnak az intézményhez. Jelentős még a párkapcsolati problémákban való segítség kérés és az egészségügyi veszélyeztetettség.

Családok anyagi helyzete:

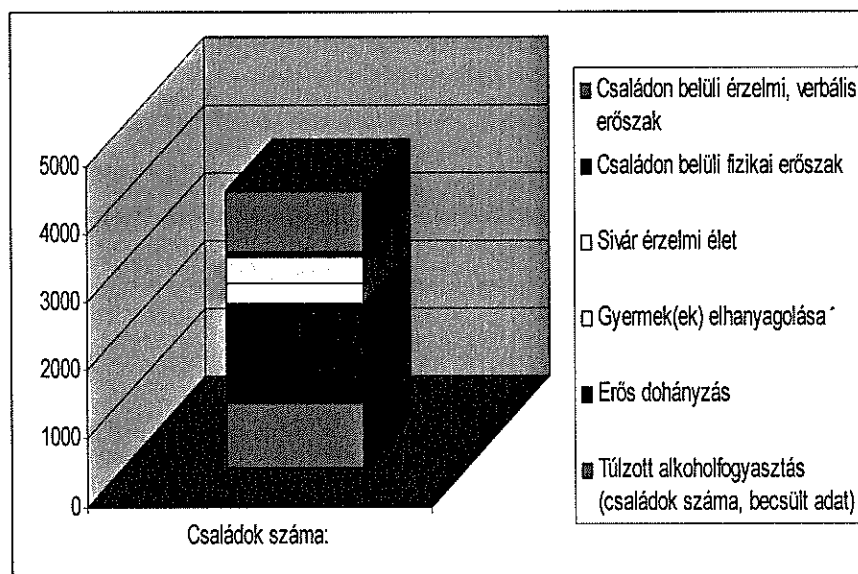
	Nagyon jó körülmények között él (családok becsült száma)	Jó körülmények között él	Közepes körülmények között él	Szegény	Mélyszegény
Családok száma:	210	250	850	920	170

Az intézménnyel kapcsolatban álló családok túlnyomó többsége szegénynek mondható. Közel azonos a közepes anyagi körülmények között élő családok aránya, a jó és a nagyon jó körülmények között élő családok aránya szintén azonos, de ez az arány jóval elmarad a szegény családok arányától. A mélyszegénységben élő családok szintén beazonosíthatóak a településen.

Családok káros szenvedélyei:

	Túlzott alkoholfogyasztás (családok száma, becsült adat)	Erős dohányzás	Gyermek(ek) elhanyagolása	Sivár érzelmi élet	Családon belüli fizikai erőszak	Családon belüli érzelmi, verbális erőszak
Családok száma:	960	1440	300	400	50	900

A káros szenvedélyek közül leggyakoribb az erős dohányzás és a túlzott alkoholfogyasztás, ez a kettő összességében több, mint kétezer családot érint. A devianciák közül -sajnos- nagy mértékben jellemző a családon belüli erőszak és a sivár érzelmi élet.

2.8. Védőnői Szolgálat

A település gyermekvédelmi jelzőrendszerének szerves részét képezi a védőnői szolgálat.

Enyingen három védőnő dolgozik, akik közelről ismerik az általuk ellátott családokat, tevékenységük kiterjed az egész településre. A városban három védőnői körzetet alakítottak

ki. A védőnői tanácsadó címe: 8130 Enying, Szabadság tér 16. , épülete részben akadálymentes.

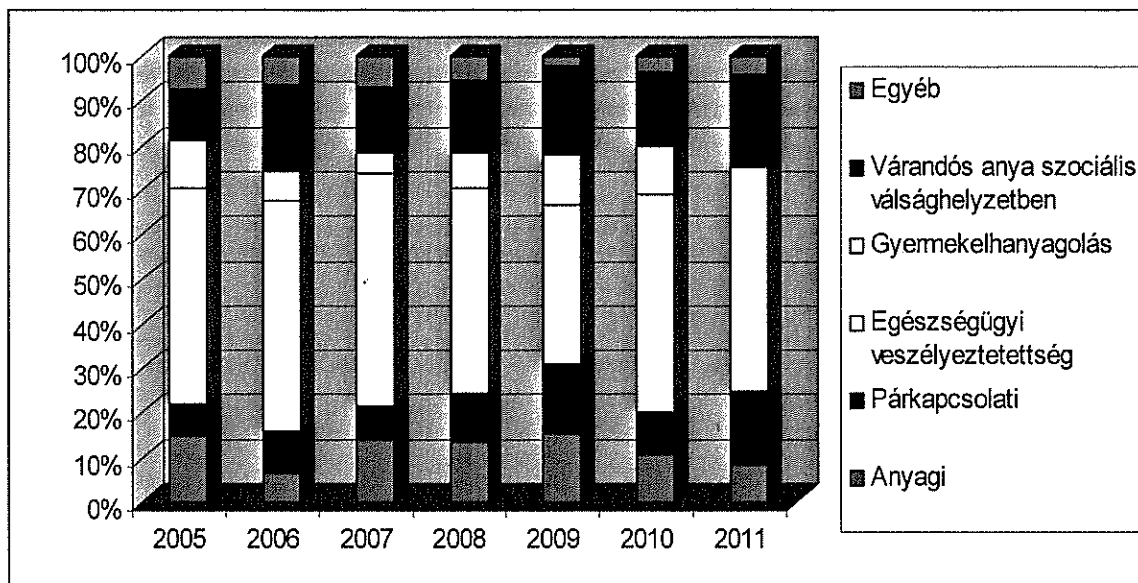
A védőnők feladatát a munkaköri leírásában szabályozzák, de ez megegyezik a jogszabályban előírt feladatokkal.

A települések életében elengedhetetlen, hogy a szociális jelzőrendszer tagjai (családsegítő, gyermekjóléti szolgálat, védőnő) folyamatosan jelezzék, milyen problémákat tapasztalnak a munkájuk során, milyen jellegű segítségkérésekkel találkoznak a mindennapokban. A Családsegítő Szolgálat jelzett eseteiből az látszik, hogy általában családon belüli bántalmazás, családi konfliktus, labilis mentális állapotú személy, ellátatlan idős beteg, várandós anyák válsághelyzetével kapcsolatosak.

A védőnőknek jelzett esetek típusai:

A védőnőknek jelzett esetek megoszlása jellegük szerint	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Anyagi	4	2	6	5	7	6	2
Párkapcsolati	2	3	3	4	7	5	4
Egészségügyi veszélyeztetettség	13	16	22	17	16	27	12
Gyermekehanyagolás	3	2	2	3	5	6	
Várandós anya szociális válsághelyzetben	3	6	6	6	9	9	5
Egyéb	2	2	3	2	1	2	1

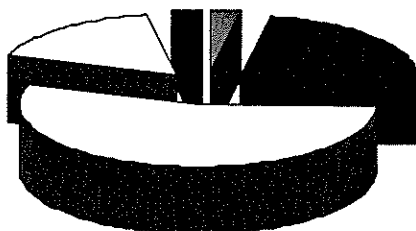
A védőnők leggyakrabban az egészségügyi veszélyeztetettség problémájával találkoznak, jellemző még a várandós anyák krízishelyzete, illetve a párkapcsolati problémák is.

A családok anyagi helyzete:

Védőnői körzet	Nagyon jó körülmények között él (családok becsült száma)	Jó körülmények között él	Közepes körülmények között él	Szegény	Mélyszegény
1. körzet	4	32	78	24	4
2. körzet	6	37	85	22	3
3. körzet	2	30	53	23	4

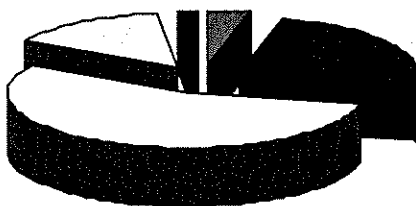

1. körzet

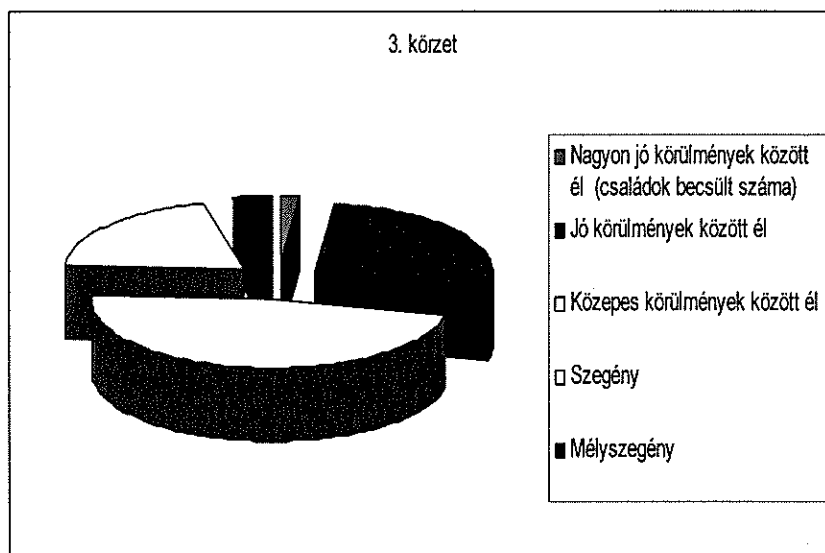

- Nagyon jó körülmények között él (családok becsült száma)
- Jó körülmények között él
- Közepes körülmények között él
- Szegény
- Mélyszegény

2. körzet

- Nagyon jó körülmények között él (családok becsült száma)
- Jó körülmények között él
- Közepes körülmények között él
- Szegény
- Mélyszegény

A védőnői adatszolgáltatás alapján elmondható, hogy mindhárom körzetben leginkább közepes, vagy jó anyagi körülmények között élnek a családok. Alacsonyabb mértékben jellemző a szegény családok aránya a településen és elenyésző a mélyszegénységben élők aránya.

Családok káros szenvedélyei, szociokulturális háttere:

	Túlzott alkohol-fogyasztás (családok száma, becsült adat)	Erős dohányzás	Gyermekek) elhanyagolása	Sivár érzelmi élet	Családon belüli fizikai erőszak	Családon belüli érzelmi, verbális erőszak
1. Védőnői körzet	2-3	20	2	10	1	2
2. Védőnői körzet	2	21	10 személy	5	1	4
3. Védőnői körzet	1	22	2	-	-	-

A táblázatból megállapítható, hogy a mindhárom védőnői körzetben az erős dohányzás a legjellemzőbb a káros szenvedélyek körül. A sivár érzelmi élet tizenöt családra jellemző, és sajnos hat családot érint a családon belüli erőszak is.

2.8.1. Teendők az esélyegyenlőség elősegítésére a szociális ellátások terén

A szociális ellátórendszerben dolgozók bevonásával szükséges a településen megteremteni a hátrányos, illetve a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekre vonatkozó adatszolgáltatást.

Fontos lenne olyan eljárásokat, módszereket kidolgozni, amelyekkel a védőnők befolyásolhatják a családok tagjainak egészségügyi kilátásait (riasztórendszer, képzések családok számára, együttműködés a szociális szolgálatokkal, stb.).

3. Egészségügyi ellátás

Egy adott település egészségügyi ellátórendszerének kihasználtságát nagymértékben befolyásolja a lakosság korösszetétele. A kor előrehaladtával természetesen egyre gyakrabban jelentkeznek a különböző egészségügyi problémák, amelyek megterhelik az alapellátást és erre az egészségügyi, valamint a szociális ellátórendszernek is fel kell készülnie.

3.1. Az egészségügyi ellátás infrastrukturális feltételei

Enyingen 3 házi orvosi körzet működik:

I. számú házi orvosi körzet:

dr. Benyes Mária

rendel: Enyingi Rendelőintézet (Enying, Szabadság tér 16.)

Rendelési idő:

Hétfő 8,00 - 12,00

Kedd 12,00 - 16,00

Szerda 8,00 - 12,00

Csütörtök 8,00 - 12,00

Péntek 8,00 - 12,00

Tanácsadás:

Kedd: 12,30 - 14,30

II. sz. háziiorvosi szolgálat:

dr. Miljanovics György

rendel: 8130 Enying, Szabadság tér 11.

Rendelési idő:

Enying

Hétfő 08.00 - 12.00

Kedd 08.00 - 12.00

Szerda 08.00 - 12.00

Csütörtök 08.00 - 12.00

Péntek 9,30 - 12,00

Kabóka:

Péntek 7,50 - 8,50

Tanácsadás:

Enying:

Szerda 12,30 - 14,00

Kabóka:

Péntek 8,50 - 9,20

III. sz. háziiorvosi szolgálat:

dr. Farkas Csilla

Rendel: Enyingi Rendelőintézet (Szabadság tér 16.)

Rendelési idő:

Enying:

Hétfő 8,00-11,00

Kedd 12,00-14,00

Szerda 8,00-12,00

Csütörtök 12,00-16,00

Péntek 9,00-12,00

Balatonbozsok

Kedd 14,00-16,00

Péntek 8,00-9,00

Terhestanácsadás:

Hétfő: 11,30-13,30

A központi orvosi ügyelet fenntartója a Mezőföldi Többcélú Kistérségi Társulás.

Ügyeleti idő:

Hétfő 16,00-tól	Kedd 8,00-ig
Kedd 16,00-tól	Szerda 8,00-ig
Szerda 16,00-tól	Csütörtök 8,00-ig
Csütörtök 16,00-tól	Péntek 8,00-ig-ig
Péntek 14,00-tól	Hétfő 8,00-ig-ig

Enying város önálló mentőállomással rendelkezik. Az Országos Mentőszolgálat állomása a 8130. Enying, Fő u. 3 szám alatt található, épülete akadálymentes.

A fogorvosi rendelés 2 körzetre osztott a városban, ezen kívül magán paraxis is van a településen. Enyingen két gyógyszertár található, az egyik éjszakai ügyeletet is tart, ez látja el a környező településeket is.

A városban a Fejér Megyei Szent György Kórház intézményeként szakorvosi rendelő is működik, ahol nem csak a város, hanem a környező települések lakossága is ellátást kap. Belgyógyászat, sebészet, fül-orr-gégészet, urológia, szemészet, ortopédia, tüdőgyógyászat, fizioterápia, röntgen, ultrahang, reumatológia, nőgyógyászat, pszichiátria, addiktológia, ideg szakrendelés és laboratórium áll a betegek rendelkezésére.

3.2. Esélyegyenlőség az egészségügyi ellátásban

A fogyatékkal élők, a gyermekes anyák és az idősebb korosztály esélyegyenlősége szempontjából fontos megvizsgálni az egészségügyi intézmények akadálymentességét.

Az egészségügy területén szükség van a pozitív diszkriminációra, többletjogok, de inkább többlet feltételek biztosítására - annak érdekében, hogy a fogyatékos személyek megfelelő egészségügyi ellátásban részesüljenek.

A települési esélyegyenlőségi program kiegészítésül szükséges az egészségügyi szolgáltatásokat leggyakrabban igénybevevők között (idősek, tartós betegek, kisgyermekes családok) egy felmérés keretében megkérdezni, hogy milyen mértékben elégedettek a rendelő felszereltségével, illetve, hogy véleményük szerint mennyire megfelelő az ellátás színvonala a településen.

4. Oktatás

A település közoktatási esélyegyenlőségi helyzetelemzéssel, illetve intézkedési tervvel is rendelkezik, melyeket az önkormányzat a 3/2008. (I. 24.) számú határozattal fogadott el.

A városban több óvoda is található, a Herceg Batthyány Fülöp Gimnázium és Általános Iskola a város önkormányzata, a Tinódi Lantos Sebestyén Református Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény pedig a református gyülekezet fenntartásában működik. A Tinódi Lantos Sebestyén Református Iskola a '48-as államosítást követően 1996-ban indul újra - ekkor egyelőre zeneiskolaként (alapító-igazgatója: Hajdú Zoltán református lelkész). Később a néptánc, képző- és iparművészet, valamint dráma művészeti ágak képzése is elindul. 2002-től általános iskolai képzés is folyik a falak között, de ennek és a többi művészeti tanszak sok elismeréssel díjazott működése ellenére a mai napig a városban leginkább csak zeneiskolaként emlegetik a Tinódit, mely 2007-ben kiválóra minősített alapfokú művészetoktatási intézmény lett. Az iskolában a 2010-től gyermekpszichiáteri szolgálat is segíti a gyermekeket.

5. Közművelődés és könyvtár

A város közművelődési feladatait a Vas Gereben Művelődési Ház és Könyvtár látja el.

Az intézmény központja a Művelődési Ház (Enying, 8130 Bocskai u. 1.). Balatonbozsokon és Kabókán működő klubház típusú intézmények, önálló munkatervvel és költségvetéssel nem rendelkeznek. A fenntartásukhoz szükséges fedezetet a Művelődési Ház ill. a Városi Könyvtár költségvetése biztosítja.

A Művelődési Ház Enying város közigazgatási területén élő lakosok számára a művelődési és szórakozási lehetőségeket biztosítja a helyi adottságoknak megfelelően. Teret ad számos civil szervezet, egyesületek, társadalmi szervezetek számára tevékenységük végzéséhez.

A településen könyvtár működik a Vas Gereben Művelődési Ház és Könyvtárban. Nem csak klasszikus könyvtári szolgáltatásokkal áll a lakosok rendelkezésére a Kossuth Lajos utca 45 alatt.

A könyvtári és egyéb szolgáltatások – helyben olvasás, kölcsönzés, könyvtárközi kölcsönzés, információszolgáltatás, internet szolgáltatás, – így egy helyen vehetők igénybe, ami szintén vonzza a helyi lakosokat.

5.1. Esélyegyenlőség a könyvtárban

A könyvtár nem csak a könyvek birodalma, hanem közösségteremtő helyként is képes funkcionálni, ezért lehetőséget kell biztosítani a hátrányos helyzetű lakosoknak is a könyvtári szolgáltatások igénybevételére. Hasznos olyan programok szervezése is, amelynek segítségével a hátrányos helyzetű társadalmi rétegek megismerkedhetnek a könyvtári

szolgáltatásokkal. Ilyen program lehet pl. író – olvasó est, felolvasó est, rajverseny egy-egy gyerekregevény kapcsán, cikkíró verseny, novella író verseny.

5.2. Civilszervezetek

Enyingen számos civil szervezet működik. A település honlapjáról származó adatok szerint a községben működő civil szervezetek a következők: Városunkért Közalapítvány, Balatonbozsokért Közalapítvány, Barátság Nyugdíjas Klub, Boróka Alapítvány, Enyingi Városvédő, Szépítő és Hagyományőrző Egyesület, Fejér Megyei Mozgássérült Egyesület Enyingi Szervezete, Kabókapusztai és Környéke Lakosságáért Alapítvány, Városi Polgárőrség, Rozmaring Nyugdíjasklub, Szirombontogató Alapítvány az Enyingi Óvodáért, Enyingi Városi Sportegyesület.

Fentiekből látható, hogy a civil szerveződések tevékenységük, célcsoportjaik tekintetében igen széles spektrumot ölelnek fel a településen, a polgárőrségtől a hagyományőrző-, nyugdíjas-, sport egyesületekig.

A társadalmi önszerveződés és öngondoskodás egyik legfontosabb alapját az erős civiltársadalom, a jól működő civil szerveződések jelentik. A Művelődési Központ közösségteremtő helyként fontos szerepet tölt be egy település életében, széles lehetőséget biztosít a városban működő különböző szervezetek rendezvényei számára. Rendezvényeivel fontos a szerepe az esélyegyenlőség biztosításában is. A közösségi eseményeknek fontos szerepük van az előítéletek csökkentésében.

6. Tömegközlekedés

A település önálló vasútállomással nem rendelkezik. Az elmúlt években megszűnt a vasúti vonal, mely a községet összeköti a nagyobb városokkal.

A településen helyközi tömegközlekedési szolgáltatást elsődlegesen az ALBA VOLÁN Zrt. és a GEMENC VOLÁN Zrt. látja el. A szolgáltatás csak részben kielégítő, a településen élők mindennapi életét akadályozza a szolgáltatás rossz minősége. Főleg a késő délutáni és esti időpontokban nehéz a településre eljutni, illetve elutazni onnan. Ezekben az időpontokban jelentős a járatok közötti várakozási idő. A járatok folyamatos összehangolását igényelnék a lakosok a több műszakos munkarendben dolgozók érdekében. A késő esti járatok hiányában korlátozottak a kulturális és szórakozási lehetőségek.

7. Romák helyzete a településen

A roma népességre vonatkozóan hivatalos adat nem áll rendelkezésünkre. A népszámlálási adatok azért megbízhatatlanok, mivel a legtöbb roma származású ember nem vallja magát romának. A rendelkezésre álló adatok szerint a lakónépesség csaknem 2%-a roma. A roma lakosság szociális helyzetére vonatkozóan sincsenek pontos adatok, azonban országos viszonylatban elmondható, hogy a roma népesség átlagos életszínvonala, lakhatási körülményei, egészségi állapota, iskolázottsága, foglalkoztatottsága a társadalom egészéhez viszonyítva lényegesen rosszabb. Munkaerő-piaci szempontból a rendszerváltás piaccgazdasági átalakulás legnagyobb vesztese a roma népesség.

A munkaerő piaci helyzet szempontjából a munkanélküliség a roma származású embereket nagyobb mértékben sújtja.

Az önkormányzat éves beszámolókat készít a roma lakosság egészségügyi helyzetéről, a foglalkoztatási helyzetről pedig a Fejér megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja havonta készít értékelést. Nem készült a településen felmérés a romák lakhatási helyzetéről, és nem rendelkeznek IVS – anti szegregációs tervvel. Igaz, az adatok szerint nincs szegregált lakókörnyezet a településen.

7.1. Teendők az esélyegyenlőség elősegítése terén

A roma lakosság foglalkoztatottságának elősegítése, tevőleges segítségnyújtás, munkahelyek keresése, bevonásuk a közmunkaprogramba. A helyi vállalkozók ösztönzése a foglalkoztatásukra.

Munkába állításuk legfőbb akadálya az iskolázatlanságuk. Képzési lemaradottságuk felszámolásának elősegítése már az óvodai, iskolai szinten fontos feladat.

Elsősorban az iskolázottságot, a foglalkoztatottságot, a cigányság létbiztonságát erősítő, kirekesztettségét kölcsönös erőfeszítésekkel, fokozatosan gátló és feloldó hosszú távú politikára van szükség.

8. Akcióterv

Érintett célcsoport	Helyzetelemzésből adódó megállapítás, hiányosság	Beavatkozási javaslat	Felelős	Beavatkozás költsége	Határidő
<u>Egészségügyi ellátórendszer</u>					
Gyermekek, Tartós betegek, Fogyatékosok, Idősek	Az elmúlt öt évben nem készült átfogó vizsgálat az egészségügyi ellátórendszer működésének hatékonyságáról, illetve a szolgáltatást igénybe vevők körében sem készült elégedettségi vizsgálat.	<p>Egy felmérés keretében szükséges megvizsgálni az egészségügyi szolgáltatásokat leggyakrabban igénybe vevők körében (tartós betegek, idősek, kisgyermekes családok). A felmérés terjedjen ki a szolgáltatások elérhetőségére, az esetleges hiányosságokra, az épületek infrastrukturális ellátottságára.</p> <p>A kérdőíves felmérés két módon készülhet:</p> <p>a, az egészségügyi intézményekbe kihelyezett kérdőívekkel, amelyeket önkéntes módon, név nélkül tölthetnek ki a lakosok és a kitöltés után a helyszínen hagynak. Az adatgyűjtés befejezése után szükséges egy szakember bevonása, aki elemzi a kérdőíveket, majd abból megállapításokat von le és konkrét beavatkozásokat tesz az önkormányzatnak</p> <p>b, felkészített kérdezőbiztosok keresik fel a családokat, és a segítségükkel töltik ki név nélkül a</p>	Önkormányzat, Házi orvosok	Kérdőív elkészítése, nyomtatása, kérdezőbiztosok megbízási díjai, felkért szakértő megbízási díja	2011. december 31.

		kérdőíveket, amelyeket a kérdezőbiztosok adnak le a megbízott szakembernek, aki elemzi azokat és beavatkozásokra tesz javaslatot.			
Enying valamennyi lakosa	Az országos adatok alapján elmondható, hogy a kötelező szűrővizsgálato- kon való részvétel nem kielégítő.	Javasolt egy három napos egészségügyi kampány megszervezése a településen, amelynek keretén belül lehetőség nyílik a lakosoknak a kötelező szűrővizsgálatokon túl, egyéb szűrésekre, mérésekre is (vérnyomás, vércukor, bőrgyógyászati szűrővizsgálat, stb), illetve a kampány során több prevenció előadás, tájékoztatás megszervezése szükséges	Önkormányzat, Egészségügyi intézmények	Kalkuláció szükséges	2012. december 12.
<u>Szociális ellátórendszer</u>					
Enying valamennyi lakosa	Szükséges a magas színvonalú szociális szolgáltatások megőrzése a településen és ezen túlmenően a szolgáltatások bővítése, amelyekhez állami normatíva hívható le.	A települési szociális szolgáltatástervezési koncepció felülvizsgálata szükséges, melyben már szerepel, hogy milyen egyéb szolgáltatásokkal bővíti a település szociális ellátása. (idősek nappali ellátása, idősek bentlakásos otthona, nappali melegedő, pszichiátriai betegek nappali ellátása, drogprevenció stb)	Családsegítő szolgálat	A bekért ajánlatok közül a legkedvezőbb	Folyamatos
Fogyatékkal élők	A fogyatékkal élők is legyenek aktív tagjai a település életének	Akadálymentesítés folytatása elsősorban az egészségügyi intézményekben, szociális intézményekben, közintézményekben.	Önkormányzat		Folyamatos

<u>Foglalkoztatás</u>					
Enying aktív korú lakossága	A településnek nincs foglalkoztatási koncepciója	Készüljön el a foglalkoztatási koncepció úgy, hogy az összhangban legyen a település egyéb koncepcióival	Önkormányzat	A bekért ajánlatok közül szükséges kiválasztani a legkedvezőbbet	2012. december 31.
Polgármester Hivatal dolgozói, Családsegítő és gyermekjóléti szolgálat dolgozói	A két intézmény találkozik leggyakrabban ügyfelekkel, fontos, hogy az ügyintézés professzionális legyen, az ügyfelek elégedetten távozzanak, a dolgozók pedig komfortosan érezzék magukat a munkahelyükön.	Ügyfélkezelés tréning javasolt a hivatali és a családsegítő szolgáltatások tökéletesítése érdekében. Burn out tréning javasolt a hivatal és a családsegítő dolgozóinak, a kiégés megelőzésére.	Polgármester	Költségvetésből elkülönített forrás a tréningre. Szükséges a beérkező ajánlatok közül kiválasztani a legkedvezőbbet.	2011. december 31.
Enying roma kisebbségi önkormányzata	Szükséges minden kisebbség kultúrájának, hagyományainak ápolása	Minden települési rendezvényben legyenek aktívak a kisebbségi önkormányzatok, kapjanak lehetőséget kultúrájuk, hagyományaik ápolására, bemutatására	Önkormányzat		Folyamatos
Enying roma lakossága	Szükséges az élet minden területén az esélykiegyenlítés. A roma állampolgárokat érő megkülönböztetést a rendelkezésre álló eszközökkel és beavatkozásokkal fontos csökkenteni, enyhíteni.	Jelen esélyegyenlőségi program valamennyi beavatkozásánál kapjanak kiemelt figyelmet a romák.	Önkormányzat		Folyamatos

8. Monitoring és nyilvánosság

Települési Esélyegyenlőségi Program a település jelentős részének életét érinti. Ezért Enying Város Önkormányzata vállalja, hogy a programot széleskörű konzultációra bocsátja.

Ennek érdekében:

- Fórumokat szervez az intézmények vezetői és dolgozói számára, melyre meghívja nem csak a fenntartása alatt álló intézmények munkatársait, hanem az egyéb fenntartásban működő intézmények, szervezetek dolgozóit is.
- A partnerek véleményeit jegyzőkönyvvel dokumentálja, és az észrevételeket, amennyiben nem ütköznek a program alapgondolatával, a program megvalósítása során felhasználja.

Gondoskodik róla, hogy minden érintett megismerhesse a programban rögzítettek teljesülését.

Az intézkedési tervben megfogalmazottak megvalósulása

- évente ellenőrzésre kerül,
- eredményessége értékelésre kerül.

Az évenkénti értékeléskor feltárt hiányosságok felszámolására külön intézkedési tervet kell készíteni, melyben meghatározásra kerülnek a célkitűzések, tevékenységek, határidők.

9. Záradék

A Települési Esélyegyenlőségi Programot Enying Város Önkormányzatának Képviselő-testülete 2011. ....-án megvitatta és a ..... számú határozatával elfogadta.¹

---

¹

A testületi döntés jegyzőkönyve a dokumentum melléklete.

